

На основу члана 33. став 2. Закона о хемикалијама („Службени гласник РС”, број 36/09 и 88/10) и тачке 8. став 5. подтачка 11) Одлуке о оснивању Агенције за хемикалије („Службени гласник РС”, број 78/09),

Управни одбор Агенције за хемикалије на седници одржаној дана 21. априла 2011. године доноси:

ПРАВИЛНИК

о ближим условима за држање опасне хемикалије у продајном простору и начину обележавања тог простора

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се ближи услови за држање опасне хемикалије у продајном простору и начин обележавања тог простора.

II. УСЛОВИ ЗА ДРЖАЊЕ ОПАСНЕ ХЕМИКАЛИЈЕ

Члан 2.

Опасна хемикалија када се држи у специјализованим или у другим продавницама мора се држати одвојено од хемикалија са којима може реаговати како би се онемогућила њихова међусобна хемијска реакција.

Опасна хемикалија када се држи у продавницама са другом робом, мора се држати одвојено од друге робе, у ормару или засебној полици, како би се спречило дејство опасне хемикалије на ту робу.

Члан 3.

Ормар или полица у којој се држи опасна хемикалија мора бити израђена од материјала који је отпоран на дејство те хемикалије.

Члан 4.

Продавац је дужан да, на захтев потрошача, пружи објашњење о садржају етикете и информације из безбедносног листа о: опасностима по здравље људи и животну средину, правилном руковању са опасном хемикалијом, мерама безбедности приликом руковања, као и мерама прве помоћи у случају несреће.

III. ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ПРОСТОРА ГДЕ СЕ ПРОДАЈЕ ОПАСНА ХЕМИКАЛИЈА

Члан 5.

У простору где се продаје хемикалија класификована у једну од класа опасности датих у Табели 1. или Табели 2. мора се на видно место поставити Упутство о елементима обележавања и начину поступања са опасним хемикалијама намењено потрошачима.

Табела 1: Класификација у складу са Правилником о класификацији, паковању, обележавању и оглашавању хемикалије и одређеног производа („Службени гласник РС”, бр. 59/10 и 25/11)

Класа опасности	Знак опасности
Веома токсично	T ⁺
Токсично	T
Штетно	X _n
Корозивно	C
Иритативно	X _i
Сензибилизација	X _n
Карциногено, категорија 1 или 2	T
Карциногено, категорија 3	X _n
Мутагено, категорија 1 или 2	T
Мутагено, категорија 3	X _n
Токсично по репродукцију, категорија 1 или 2	T
Токсично по репродукцију, категорија 3	X _n

Табела 2: Класификација у складу са Правилником о класификацији, паковању, обележавању и оглашавању хемикалије и одређеног производа у складу са Глобално хармонизованим системом за класификацију и обележавање УН („Службени гласник РС”, бр. 64/10 и 26/11)

Класа опасности	Категорија			
Акутна токсичност:				
Орална	1	2	3	4
Дермална	1	2	3	4
Инхалациона	1	2	3	4
Корозивно оштећење/иритација коже	Корозија		Иритација	
	1 а	1 б	1 ц	2
Тешко оштећење/иритација ока	1	2		
Сензибилизација респираторних органа/ сензибилизација коже	1			
Мутагеност герминативних ћелија	1 а	1 б	2	
Карциногеност	1 а	1 б	2	
Токсичност по репродукцију:				
Плодност	1 а	1 б	2	Лактација
Раст и развој	1 а	1 б	2	
Специфична токсичност за циљни орган – вишекратна изложеност	1	2	3	
Специфична токсичност за циљни орган – једнократна изложеност	1	2		

Опасност од аспирације	1			
------------------------	---	--	--	--

Упутство из става 1. овог члана састоји се из два дела величине А3 формата (420 mm x 297 mm).

Део 1. Упутства из става 1. садржи елементе обележавања (класе опасности и графичке приказе опасности са знацима опасности и писаним упозорењима приказане у складу са:

1. Правилником о класификацији, паковању, обележавању и оглашавању хемикалије и одређеног производа („Службени гласник РС”, бр. 59/10 и 25/11).

2. Правилником о класификацији, паковању, обележавању и рекламирању хемикалије и одређеног производа у складу са Глобално хармонизованим системом за класификацију и обележавање УН („Службени гласник РС”, бр. 64/10 и 26/11).

Део 2. Упутства из става 1. садржи:

1. обавештење потрошачима да се обрате продавцу за добијање објашњења о опасним хемикалијама;

2. опште информације о начину поступања са опасним хемикалијама.

Текст обавештења из тачке 1. став 4. овог члана црне је боје, осим текста „обратите се продавцу” који је црвене боје.

Текст информација о начину поступања са опасном хемикалијом из тачке 2. став 4. овог члана уоквирен је и црвене је боје.

Изглед и садржај Упутства о елементима обележавања и начину поступања са опасним хемикалијама намењено потрошачима дат је у Прилогу који чини саставни део овог правилника.

V. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 6.

Правно лице или предузетник који се бави малопродајом дужан је да прилагоди услове продаје опасне хемикалије одредбама овог правилника у року од годину дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 7.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број: 110-00-13/2011-01
У Београду, 21. априла 2011. године
Управни одбор Агенције за хемикалије
Председник,
Проф. др Бранимир Јованчићевић, с.р.

УПУТСТВО О ЕЛЕМЕНТИМА ОБЕЛЕЖАВАЊА И НАЧИНУ ПОСТУПАЊА СА ОПАСНИМ ХЕМИКАЛИЈАМА НАМЕЊЕНО ПОТРОШАЧИМА

Део 1.

ЕЛЕМЕНТИ ОБЕЛЕЖАВАЊА - према Правилнику о класификацији, паковању, обележавању и оглашавању хемикалије и одређеног производа („Службени гласник РС”, бр. 59/10 и 25/11)		ЕЛЕМЕНТИ ОБЕЛЕЖАВАЊА - према Правилнику о класификацији, паковању, обележавању и оглашавању хемикалије и одређеног производа у складу са Глобално хармонизованим системом за класификацију и обележавање УН („Службени гласник РС”, бр. 64/10 и 26/11)		
КЛАСА ОПАСНОСТИ	Пиктограм (графички приказ опасности), писано упозорење и знак опасности	КЛАСА И КАТЕГОРИЈА ОПАСНОСТИ	Пиктограм опасности	
Експлозивно		Експлозивно E	Нестабилни експлозиви Експлозиви, подкласа 1.1, 1.2, 1.3 и 1.4 Самореактивне супстанце и смеше, тип А, Б Органски пероксиди, тип А, Б	
Веома лако запаљиво Лако запаљиво		Веома лако запаљиво F⁺ или Лако запаљиво F	Запаљиви гасови, кат 1 Запаљиви аеросоли, кат 1 и 2 Запаљиве течности, кат 1, 2 и 3 Запаљиве чврсте супстанце и смеше, кат 1 и 2 Самореактивне супстанце и смеше, тип Б, Ц, Д, Е, Ф Самозапаљиве течности, кат 1 Самозапаљиве чврсте супстанце и смеше, кат 1 Самозагревајуће супстанце и смеше, кат 1 и 2 Супстанце и смеше које у контакту са водом ослобађају запаљиве гасове, кат 1, 2 и 3 Органски пероксиди, тип Б, Ц, Д, Е, Ф	
Оксидујуће		Оксидујуће O	Оксидујући гасови, кат 1 Оксидујуће течности, кат 1, 2 и 3 Оксидујуће чврсте супстанце и смеше, кат 1, 2 и 3	
			Гасови под притиском	
Корозивно		Корозивно C	Супстанце и смеше корозивне за метале, кат 1 Корозивно оштећење коже, кат 1А, 1Б и 1Ц Тешко оштећење ока, кат 1	
Веома токсично Токсично		Веома токсично T⁺ или Токсично T	Акутна токсичност, кат 1, 2 и 3	
Штетно Иритативно Сензибилизација		Штетно X_n Или Иритативно X_i	Акутна токсичност, кат 4 Иритација коже, кат 2 Иритација ока, кат 2 Сензибилизација коже, кат 1 Специфична токсичност за циљни орган-једнократна изложеност, кат 3	
Мутагено, кат 1 и 2 Карциногено, кат 1 и 2 Токсично по репродукцију, кат 1 и 2		Токсично T	Сензибилизација респираторних органа, кат 1 Мутагеност герминативних ћелија, кат 1А, 1Б и 2 Карциногеност, кат 1А, 1Б и 2 Токсичност по репродукцију, кат 1А, 1Б и 2 Специфична токсичност за циљни орган-једнократна изложеност, кат 1 и 2	
Мутагено, кат 3 Карциногено, кат 3 Токсично по репродукцију, кат 3		Штетно X_n	Специфична токсичност за циљни орган-вишекратна изложеност, кат 1 и 2 Опасност од аспирације, кат 1	
Опасно по животну средину		Опасно по животну средину N	Опасност по водену животну средину -Акутно, кат 1 -Хронично, кат 1 и 2	

ЗА ОБЈАШЊЕЊА О САДРЖАЈУ ЕТИКЕТЕ,
ОПАСНОСТИМА ПО ЗДРАВЉЕ ЉУДИ И
ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, ПРАВИЛНОМ РУКОВАЊУ
ОПАСНИМ ХЕМИКАЛИЈАМА, МЕРАМА
БЕЗБЕДНОСТИ ПРИЛИКОМ РУКОВАЊА, КАО И
МЕРАМА ПРВЕ ПОМОЋИ У СЛУЧАЈУ НЕСРЕЋЕ,
„ОБРАТИТЕ СЕ ПРОДАВЦУ”.

ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О НАЧИНУ ПОСТУПАЊА СА ОПАСНИМ ХЕМИКАЛИЈАМА

- Пре употребе опасних хемикалија увек прочитајте упутство произвођача. Упутство садржи информације о опасним својствима и безбедном руковању са опасним хемикалијама.
- У домаћинству хемикалије треба држати у ормару под кључем, ван домашаја деце.
- Хемикалије не треба држати у истом ормару са храном и пићем.
- Хемикалије увек држати у добро затвореној оригиналној амбалажи како би се онемогућило изливање садржаја.
- Никада не мешати хемикалије, јер се не могу предвидети последице (испарења отровних гасова, пожар, експлозија, итд).
- У току употребе хемикалије никад не остављати отворене, јер у тренутку непажње до њих лако могу доћи деца или домаће животиње што може угрозити њихову безбедност.
- У случају тровања или сумње да је дошло до тровања, треба остати миран и поступити у складу са упутством на паковању. Позвати Центар за контролу тровања ради добијања савета, а по потреби посетити и доктора.